

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Interdictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

regit sibi procurare absolutionem (nollem tamen, ut
regit ex fine non audiendi Sacrum:) nam, sicuti
absolutus, & captivus, si de sua sanitate, vel liberatione
sibi minus sunt, non peccant, non audiendo sacrum
quia non tenentur tam remota impedimenta tollere: ita
qui in casu nostro diximus opusc. 2. Com. cap. 4. §. 4. d.
17. de opusc. 3. de Sacrif. Missa, lib. 3. cap. 6. §. 2. mox §. 3.
17. de obligatione non ponendi impedimenta, non
nulla subdemus.

Interdictum.

1. Qui, siue personaliter, siue localiter est interdi-
ctus, eodem modo, & propter eandem rationem, quam
interdictus, excommunicatus, excusatur à Missa. Solum du-
bitatur, an qui habet Bullam Cruciatam concedentem
privilegium, ut possit Sacro assistere tempore interdicti
localis, teneatur illi interesse die festivo? Respondeo,
Non obligari tenent plures, ita Avila, Victoria, Canus,
Cominich. Alterius, Ledschias Lianas, Diana eosdem se-
quentes, ac citans p. 1. tract. 1. §. 1. resol. 2. alique Doctores
Salmanticenses apud de Lugo ipso citandum numero 12.
quia nemo cogitur uti suo privilegio. Obligari tenent
multi plures, ita Suar. Navarr. Sotus, Vivaldus, Me-
lchior, Valdez, qui citat, sequiturque de Lugo de Euch.
lib. 1. §. 1. num. 13. quia præceptum hoc obligat, quo-
niam non habes legitimum impedimentum, seu quoniam
potest: ut nunc posito privilegio, potest: ergo, &c. certè,
si carcere detento detur privilegium, seu licentia à Ju-
dicis die festivo ad Ecclesiam interfuturus Sacro, nonne
obligabitur uti hoc privilegio, ut audiat Sacrum, cur
ignotum non in casu nostro: hæc sententia est, verior præ-
terea solum attingit fines probabilitas, propter au-
thoritatem Doctorum extrinsecam.

Impotentia.

2. Secundò excusat Impotentia corporalis. Unde ex-
citantur carcere detenti, ægroti, & regulariter omnes
in quibus propter debilitatem, vel aliud exire à lecto,
vel recto ad similia negotia non datur. Incolentes loca
valde à templo distantia, communiter excusantur. verum,
aliqui tria, aliqui duo, aliqui unum milliare magnam ef-
ferre distantiam statuunt. Ita March. l. c. n. 19. Sed revera est
attendenda persona, via, plura, tempestatis, & simi-
lium ratio, ut omnibus perpensis tali personæ judicetur
hoc notabiliter difficile. Item excusantur itinerantes, &
navigantes, quando vel Missa carent, vel notabilis esset
difficultas divertendi ad Missam. Præterea excusantur ju-
stis præcepto Superioris domi detenti; imò & ij, qui
bona fide promissione, præsertim cum juramento, viro,
vel gratia, nobili data, & domo exire non valent.

3. Sed quid, si tunc domi suæ in Oratorio privato
haberi ex Sacerdote alias stipendiato sacrum possit obli-
gatione domi inclusus ad Missam audiendam? Nega-
tive respondet Suarez d. disp. 88. sect. 3. c. 1. apud de Lugo
disp. 2. 1. de Euch. sect. 2. num. 14. sed affirmativè proba-
bilis Marchinus de ordine, tract. 5. p. 3. cap. 17. num. 18.
de Lugo ibid. num. 15. quia non videtur excusandus, qui
cum in prompta Missam habere, quamvis ex privilegio
possit, tamen audit nolit: Dixi (alias stipendiato)
nam ceterum non te obligo ad accersendum Sacerdo-
tem dato novo stipendio: quia hoc præceptum obligat
solum ad audiendam Missam, non verò ad illam pecu-
nari stipendio procurandam.

Incidit hic curiosa Dubitatio: Pater, vel quivis Do-
minus filium, vel servum, ob correctionem, domi, vel
in cubiculo, quasi in carcere inclusum retinet, vel negat
eis indumenta ipsorum statui convenientia, unde non
possunt exire ad sacrum audiendum. An sicut excusatur
ipse filius, vel servus, ob impotentiam, ut certum est, sic
excusatur Pater, vel Dominus? Ita etiam Superior Re-
ligiosus, vel Princeps in ordine ad suos, &c.

Respondeo: Huic serupulo, quoad filium, his ver-
bis obviavit Fagundez Eccl. præc. lib. 4. cap. 1. n. 2. Ali-
quid possunt patres, si non omnino negare, saltem restrin-

gere, & moderari filiis alimentis circa victum, & vestitum
ad tempus in penam criminis, & ut in posterum respiciant,
sine gravi eorum damno, aut valetudine. Quod intelligen-
dum est, etiam si filij ob vestitus negationem sacrum non au-
diant diebus festis: quia parentes solum intendunt filiorum
emendationem, non omissionem Missæ: per accedens enim
est, quod illam omittant. Emendatio enim à parentibus in-
tenta rationabiliter deus est ad utrosque, tam filios, quam
parentes excusandos. Hæc merito Fagundez, quæ sunt
etiam propter pacitatem rationis applicanda ad servum,
subditum, vassallum.

Solum de subdito Religioso adverte, duplicem posse
esse inclusionem: alteram in Monasterio; alteram in Car-
cere, seu Cella, utramque rationabilem, ut suppono: In
posteriori excusabitur tum ipse subditus, quia non po-
test; tum ipse superior, quia rationabiliter includit: In
priori, cum possit Religiosus audire sacrum in Ecclesia
Monasterij (& eodem modo esset, si filius prædictus pos-
set audire in Oratorio privato suæ domus, &c.) non ex-
cusabitur. Fateor interim graviores causas requiri, ut
prohibeatur Religiosus, ne à Cella ad Oratorium pro
Missâ, etiam associatus, si opus fuerit, accedat; quam
ut prohibeatur secularis, ne ad Ecclesiam extra domum
adeat, id quod Superiori prædicti examine ponderabit.

Periculum mali; Vbi, quid de amissione lucri.

5. Tertiò, Excusabit omne justum, ac probabile peri-
culum notabilis mali, vel amissionis boni, siue timeatur
damnum in vita, siue in honore, siue in bonis. Ita March.
ibid. n. 29. Hinc excusantur ægroti, convalescentes, præ-
gnantes, peste infestam, vel bello vexatam Civitatem in-
colentes, quando sine notabili incommodo, iudicio pru-
dentis, domo exire nequeunt: Item mulieres nobiles,
quando decenti vestitu, suo statim accommodato caren-
tes, extra domum eas esse non datur, nec occulte eas
exire posse conceditur. Præterea matres, nutricesque, quæ
nec relinquere possunt infantes, nec propter magnos
vagitum possunt eosdem ad Ecclesiam adducere. Simili-
ter quæ domo exeundo, cum gravida sit, propalaret
suum lapsum. Item itinerantes, cursatores, ex eo etiam
capite, ne amittant socios, vel viarum ductores, vel
quando urget periculum latronum, vel quid simile no-
tabile incommodum. Mulieres insuper, quæ ob mariti
zelotypiam, si à domo contra viri voluntatem exeunt,
timent rixas, perturbationes, notabile malum. Item fa-
muli, qui, nisi Dominis pareant, aliquod sibi darumum ti-
ment: sed certè de alio Domino se tunc famuli provi-
deant, si possunt, quando ex consuetudine eos ab audi-
tione sacri Dominus avertit. Denique Custodes Gabel-
larum Civitatis, messium, vinearum, gregis, vel domus,
quando propter Missam dubitant de futuro, &c.

6. Quod mihi contigit, cum Collegij Montis Re-
galensis Præfectorum gererem; ut lectorem à seria le-
ctione tantisper avertam, breviter enarrabo: Emerat Col-
legij procurator, ut stabulo provideret, ex area cuius-
dam coloni non paucas palearum mensuras. Interim er-
go, dum paratur mulio ad eas asportandas, incidit dies
festus: quare à me procurator exquisivit, an rusticus
noctem, quem ad paleas custodiendas adduxerat, obli-
gandus esset ad Missam audiendam. Ego siue religione
Sacri tactus, siue damni securus dixi, custodi indice-
ret, ut sacro interesset; Addidi tantum præceptum mihi
videri non esse transgrediendum propter eas paleas, quæ
vis non exigui pretij, quæ difficulter, imò vix furto
erant obnoxie, præsertim intra tam modicum tempus
unius, vel alterius horulæ, quæ in itinere, reditu, Missæ
que consumenda erat. Ita igitur factum est: Verum, quid
deinde est consequutum? Eo temporis momento, quo
longè absuit custos ignis repente nescio, è quo vi-
cino loco casu accensus, in aridas paleas incidens
totas incendit, ita ut cineres per aream suffulos, non
jam paleas, imò ne palearum quidem pauculas reliquias
inveniret, regressus ad custodiam post Missam famulus;
qui statim me convenit, de infortunio docuit, factoque